

KULTURNÍ KOMPETENCE A ČTENÁŘSKÉ DOVEDNOSTI V MUZEU

ASOCIACE – KREATIVITA – KULTURNÍ KOMPETENCE

Mgr. Tomáš Drobný

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST V MUZEU, 22. 11. 2021, Muzeum Brněnska, Muzeum
ve Šlapanicích

Obsah prezentace:

1. Text a obraz
2. Funkce asociací
3. Expresivní interpretace
4. Kulturní kompetence

M²

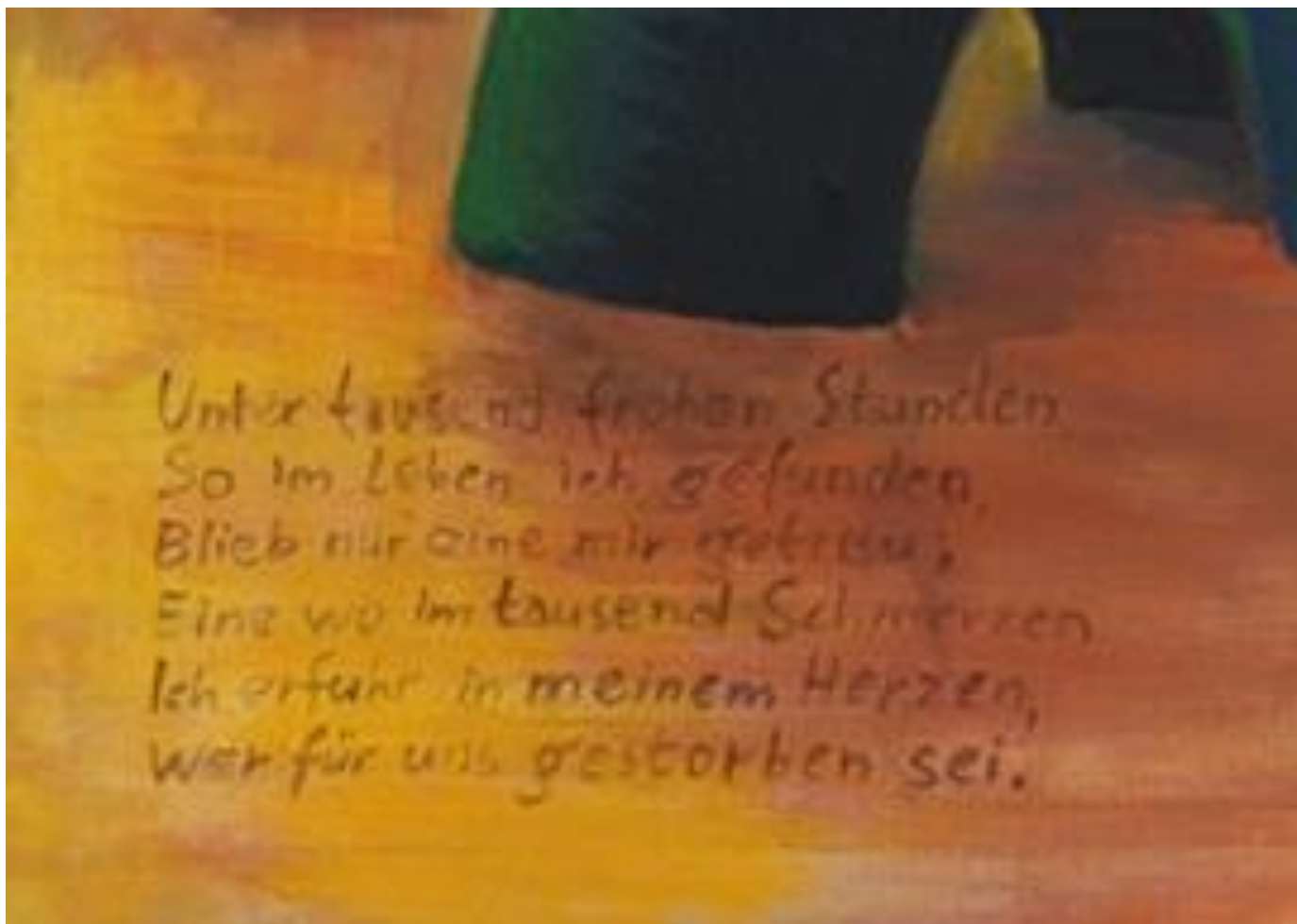
Metodika edukace
v literárních muzeích

Tomáš Drobny
Pavla Vykoupilová
Alena Petruželková

Bez názvu, (1984)
 Jan Knap
 Muzeum umění Olomouc

Báseň napsaná na obraze má funkci názvu a vysvětluje obsah sdělení obrazu.

Edukační program: Nedatováno, jak voní obraz, zpracovaný MUO, zde: <https://www.nedatovano.cz/jak-von%C3%AD-obraz>

Náměstí sv. Marka, prosinec 2018

San Marco ve dne, Jan Zrzavý, 1931, Moravská galerie

Ne víc
Czesław Miłosz

....
Kdybych mohl benátské kurtizány
popsat, jak na nádvoří větévkou dráždí
páva,
a z hedvábné látky a perlového pásu
vylopnout ztěžklé prsy, červenavý
pruh na bříse utaženém sukní
alespoň tak, jak to viděl velitel galér,
jež připluly toho rána s nákladem zlata;
a kdybych zároveň mohl jejich ubohé
kosti
na hřbitově, kde olizuje bránu
životodárné moře,
uzavřít ve slově pevnějším než poslední
hřeben,
který v trouchnivíně pod náhrobní deskou
sám čeká na světlo,
pak bych nepochyboval. Co se dá sebrat
ze vzdorovité hmoty? Nic, nanejvýš
krása.
A tak nám musí stačit květy višní
a chryzantémy a měsíční úplněk.

*Czesław Miłosz: Svědectví poezie. Šest
přednášek o neduzích našeho věku.
1992.*

Dvě benátské dámy, Vittore Carpaccio, 1490, Museo Correr, Benátky

Obraz Dvě benátské dámy byl extrémně populární v 19. stol. a byl J. Ruskinem pojmenován „Kurtizány“

John Ruskin 1819-1900

spisovatel, básník, malíř, umělecký kritik, profesor na Oxfordu,
prosazoval názor, že muzea mají být přístupná zdarma.

Czesław Miłosz 1911-2004

Polský básník, 1980 Nobelova cena za literaturu

Czesław Miłosz definuje poezii jako „vášnivou honbu za Skutečností“. Domnívá se, že je pouhým zdáním, „že popis [...] je dostatečným důkazem možnosti setkání světa s jazykem“.

Ve vysvětlení, které podává v analýze své básně vykreslující obraz benátských kurtizán s pomocí scény zachycené na Carpacciově obraze, říká: „Tak tedy nejen že jazyk mění skutečnost v katalog údajů, skutečnost je ještě zprostředkována výtvarným dílem, to znamená, že se neobjevuje v surovém stavu, ale jako část kultury ve stavu uspořádaném. Pokud je to tak, jak můžeme ještě snít o jejím dosažení bez těch či oněch zprostředkovatelů, ať už to budou jiná literární díla, nebo vize, jež nabízí celá minulost umění?“

(Svědectví poezie. Šest přednášek o neduzích našeho věku. 1992)

kalich
chrámový poklad u sv. Marka, Benátky

byzantský relikviář
chrámový poklad u sv. Marka, Benátky

EXPRESIVNÍ INTERPRETACE

Je založena na podobnosti tvůrčího vyjádření s uměleckým dílem.

Tvůrčí vyjádření může mít formu dramatickou, hudební, taneční, výtvarnou, fotografickou, filmovou a literární.

Umění v nás vyvolává různé asociace, se kterými pedagogika pracuje. Primárně je můžeme vyjádřit pomocí smyslových vjemů, které vyvolávají představy chuti, vůně, zápachu, zvuku, barvy a tvaru, pocitů z dotýkání.

Ve složitější podobě již evokují komplexnější představy, které dokážeme vyjádřit právě tvůrčím způsobem výše uvedenými prostředky v podobě divadla, hudby, tance, výtvarného díla apod.

[>](#) SKRYTÁ PAMĚŤ MORAVY

Skrytá paměť Moravy

Ve snaze podnítit zájem o vlastní tradice a přispět k rozvoji schopnosti písemného vyjadřování vyhlásil **Jihomoravský kraj** k 17. listopadu 2006 - Dni studenstva - **literární soutěž** [PDF, 519 KB] pro mládež pod názvem

SKRYTÁ PAMĚŤ MORAVY

Celostátní literární soutěž pro mládež Skrytá paměť Moravy vstoupila do svého patnáctého ročníku. Stala se neodmyslitelnou součástí výuky slohových dovedností na řadě základních a středních škol. Doplnují a popularizují ji bezplatné kurzy tvůrčího psaní pro žáky a studenty s názvem Krocení literární múzy, organizované rovněž Památníkem písemnictví na Moravě. Sama soutěž, jejíž ceny pro vítěze velkoryse dotuje Jihomoravský kraj, rozvíjí současnou a aktuální slovesnou tvorbu. Má na svém kontě řadu samostatných titulů, jimiž přispěli její laureáti do „skryté paměti“, která čeká na své čtenáře a objevitele.

[Statut soutěže](#) [PDF, 32,2 KB]

XVI. ročník 2021/2022

Ve středu 22. září 2021 zahájil František Lukl, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje, 16. ročník Skryté paměti Moravy na téma „V obraze“. Celostátní literární soutěž je určena mladým lidem ve věku 11-19 let. Uzávěrka soutěžních prací je 31. března 2022.

[více](#)

XIV. ročník 2019/2020

Na letošní mimořádný ročník literární soutěže budou nejspíš jednou vzpomínat nejen ti, kteří si letos odnášejí cenu pro vítěze, ale také jejich rodiče, učitelé a také organizátoři.

[více](#)

XV. ročník 2020/2021

Jubilejní 15. ročník literární soutěže pro mládež vyhlásil 24. září 2020 radní Jihomoravského kraje Ing. Tomáš Soukal. Nové téma Skryté paměti Moravy reaguje na aktuální společenskou situaci a nabízí mladým autorům téma **Život v době korony**.

[více](#)

XIII. ročník 2018/2019

Třináctý ročník soutěže Skrytá paměť Moravy přinesl začátek nové tradice – letos poprvé se setkání mladých literátů z celé republiky uskutečnilo v Památníku písemnictví na Moravě.

[více](#)

OTEVÍRACÍ HODINY

Památník

KVĚTEN – ZÁŘÍ

úterý – neděle 09:00 – 17:00

ŘÍJEN – DUBEN

úterý – neděle 09:00 – 16:00

[Více informací](#)

VSTUPNÉ

Památník

Základní 70 Kč

Senioři 53 Kč

Žáci, studenti 35 Kč

ZTP, ZTP/P, AMG, ICOM **Zdarma**

[Více informací](#)

Richard Skolek,
Andrea Jarošová.
Mladí spisovatelé,
kteří se zúčastnili
této literární
soutěže.

Krocení literární múzy – seminář literárního psaní

Soubor Úpravy Zobrazit Historie Zálžky Nástroje Nápožeda

MB Skrytá paměť Moravy | Památník X Portál Jihomoravského kraje - R X Den poezie – Festival na počest X Památník písemnictví na Moravě X +

https://www.facebook.com/pamatnik/videos/kroceni-literarni-muzy-zive/4310026362344381/

Intranet MZM

★ Záložky X

Hledat v záložkách

Lišta záložek

Intranet MZM

Nabídka záložek

Ostatní záložky

facebook

E-mail nebo telefon Heslo Přihlásit se Nepamatujete si svůj účet?

Watch Hlavní stránka Živě Pořady Uložená videa Váš seznam ke zhlédnutí

Hledejte videa

Krocení literární múzy živě!

To se mi líbí Okomentovat Sdílet 9 · 134 komentářů · 394 zhlédnutí

Související videa

Mezinárodní den muzeí - Pátek v muzeu PhDr. Věra Lišková-Traubová

Hlavní stránka Živě Pořady

Památník písemnictví na Moravě vysílal(a) živě.
10. březen ·

Připojte se k našemu semináři tvůrčího psaní! ...
Zobrazit víc

Nejrelevantnější

Klára Minarovicova · 27:44
Sedím v posteli pod peřinou, která nádherně hřeje a objímá mě svým hedvábným dotekem. Papír leží nedaleko mě, písmo je hladké a chaotické. Doprovází mě švitoření, které nádherně vyplňuje prostor.
36 t

Klára Minarovicova · 44:17
E- jistě uvolnění, rozvoj mysli, pomáhá mi to otevřít nové možnosti, dívání se na svět novým úhlem, dávám tím prostor mysli se předvést
36 t

Zobrazit další komentáře 2 z 125

O FESTIVALU

Festival Den poezie se koná na počest narození Karla Hynka Máchy od roku 1999 zejména díky obdivuhodné práci stovek regionálních organizátorů akcí (čtení, divadelních představení, výstav, kulturních procházek a.j.). Díky spolupráci koordinátora festivalu a organizátora řady programů, Společnosti poezie z.s., s národními i mezinárodními kulturními organizacemi přijíždí každoročně do naší země i řada významných básníků z České republiky i ze zahraničí.

Letos se estival koná ve dnech od 8. do 21. listopadu 2021.

S ohledem na pandemickou situaci mohou některé akce změnit místo konání, přesunout se do online prostoru atp. – prosíme, abyste si před návštěvou programu pro jistotu zkontrolovali pořad na našich stránkách

Každoročně vyhlášíme téma, které může být pro jednotlivé organizátory inspirací. Tentokrát bychom rád připomenuli italského básníka **Danta Alighieriho** (letos je to 700 let od jeho úmrtí) s tématem vycházejícím z jeho asi nejslavnějšího díla „**Božská komedie**“:

Poezie je boží – ale zdraví také... dbejte prosím během festivalu na dodržování všech předpisů, abyste byli v bezpečí – prokazujte se dokladem o očkování/testech, noste masky v uzavřených prostorách, dodržujte odstup, větrejte... [#denpoezie](#) [#dante700](#)

INSPIRACE, POŘADY FESTIVALU Z MINULÝCH LET

Seznam pořadů festivalu najdete na jeho stránkách v rubrice [Přehled pořadů](#). Na programů festivalu je vstup zdarma.

Čtvrtek 19.11.2020

19.11.2020 19:00 hod.

5–7–5 Piš!

Zkuste si s námi napsat haiku! Při tvorbě se inspirujeme vějíři, které si ze svých cest do Japonska přivezla Barbora Markéta Eliášová na počátku 20. století. Akce se koná virtuálně, potřebujete jen připojení k internetu. Odkaz na akci najdete na FB profilu Muzea ve Šlapanicích a Městské knihovny Šlapanice. Zvát Vás na ni budou také origami ve veřejných prostorách ve Šlapanicích od 9. 11. 2020.

Muzeum ve Šlapanicích a Městská knihovna Šlapanice , Masarykovo náměstí 18 , 66451 Šlapanice

DĚKUJI ZA POZORNOST

Mgr. Tomáš Drobný

Metodické centrum muzejní pedagogiky,
Moravské zemské muzeum, Brno.

www.mcmp.cz

tdrobny@mzm.cz